

## BaMa-commissie schooljaar 2017-2018

### Inleiding.

VONKC is altijd voorstander geweest van een Bachelor-Master structuur, zoals dat ook geldt voor de andere vakken in het voortgezet onderwijs. In het schooljaar 2016-2017 heeft een door het VONKC bestuur ingestelde commissie een standpunt geformuleerd en een strategie geadviseerd. De leden hebben hiermee ingestemd tijdens de ALV in juni 2017. Vanaf september 2017 is een nieuwe commissie actief die de lobby zal starten en begeleiden met als doel een bachelor-master structuur voor de kunstvakken op zo'n kort mogelijke termijn (3 jaar?!). Om dit doel te bereiken hebben wij de samenwerking gezocht met de andere kunstvakverenigingen. BDD (drama), VLS (muziek), NBDO (dans). BDD en NBDO hebben zitting genomen in de commissie. De VLS wil graag deelnemen, maar kan in deze fase geen man/vrouwkracht organiseren. Zij blijven graag op de hoogte van de ontwikkelingen.

### Commissieleden

VONKC: Yvonne Leenen, Elmar Caspers, Anne Bos

BDD: Jan van Gemert, Maartje van Amersfoort

NBDO: Vincent Harry

### 29 augustus 2017

Tijdens deze bijeenkomst, waarbij VLS ook aanwezig was, hebben wij verkend of dit standpunt gedragen wordt door alle verenigingen. Er was een grote mate van overeenstemming tussen VONKC, BDD en NBDO. De VLS gaf aan dat zij dit geluid, deze behoefte aan een BAMA-structuur, (nog) niet horen van hun leden. Het speelt niet voor zover zij weten. Zij willen dit wel inventariseren bij hun achterban. Uit de ALV van VONKC zijn nog twee punten naar voren gebracht m.b.t. dit standpunt. Hoe verhouden de vigerende masters zich tot dit standpunt en waar is de genoemde termijn van drie jaar op gebaseerd? Wij spreken af dat we deze punten meenemen in ons plan van aanpak/besprekingen. Wij hebben afgesproken dat het doel op korte termijn is dat wij in gesprek komen met de spelers op dit gebied, beginnend bij de KVDO (opleiders). De KVDO rondt de beschrijving van de nieuwe opleidingsprofielen één dezer dagen af. Wij vinden het van belang dat wij voor de validatie een gesprek met hen hebben.

### 26 september

Tijdens deze bijeenkomst hebben wij de te volgen strategie verder verkend en de volgende afspraken gemaakt:

- Informatie inwinnen bij CITO over de ontwikkelingen m.b.t. de kunstexamens (aantallen). Kan dit iets zeggen over de kwaliteit van het kunstonderwijs in de bovenbouw VO?
- Met opleiders uit ons netwerk in gesprek gaan over de weerstand tegen de BaMastructuur, verkennend
- Validatieprocedure achterhalen
- Afspraak maken met het KVDO
- Navragen of de VO-raad een rol kan spelen.

### 9 november

De eerste contacten met de KVDO zijn gelegd. Ons standpunt is duidelijk en zij realiseren zich dat een nauwe samenwerking met de verschillende partijen van groot belang is. Zij willen graag de dialoog starten. Op dinsdag 21 november staat een overleg gepland met de

BaMa-commissie en de voorzitter en secretaris van de KVDO. Donderdag 23 november zijn wij uitgenodigd voor een eerste validatie-overleg. De KVDO heeft besloten een andere opzet te kiezen voor het valideren van de opleidingsprofielen. Donderdag 23 november in klein comité een verkennend gesprek. In het voorjaar volgt een bijeenkomst met meer mensen uit het werkveld, de schoolleiders en opleiders.

- De gegevens van Cito zijn helaas niet te gebruiken voor conclusies over de kwaliteit van het kunstonderwijs. Hier kunnen we geen conclusies uit trekken.

- Verschillende vragen zijn uitgezet bij het ICO, tot nu toe zonder resultaat.

- Het raamconvenant landelijk overleg aansluiting sector kunstonderwijs-werkveld is van 2011. Er blijkt geen nieuwere versie te zijn.

- Uit de gesprekken met opleiders komt tot nu toe het volgende beeld:

Kijk ook naar wat goed gaat, waardering voor de bereikte resultaten (met name dans). Graag samenwerken om de volgende stappen te nemen. Of de huidige BaMastructuur dan de juiste weg is, vraagt men zich af. Misschien zijn er wel andere, nieuwe mogelijkheden?!

Overleg met opleiders van drama/beeldend volgt op 21 november.

- De VO-raad heeft nog niet gereageerd op onze vraag.

De BaMa-commissie zet in op het overleg met de verschillende spelers. Wij willen constructief overleg, zodat het werkveld vanaf dit moment weer invloed heeft en mede bepaalt wat er gebeurt op dit terrein. Wij zijn ons ervan bewust dat concrete resultaten niet op heel korte termijn te verwachten zijn, maar ons standpunt is het uitgangspunt. Op korte termijn start dit overleg met de KVDO.

### **21 november: vooroverleg met KVDO**

Van de KVDO waren aanwezig: Herma Tuunter (voorzitter) en Fons Schneiderberg (secretaris). Namens het SAC KUO: Leo Molendijk. Namens de BaMa-commissie: Jan van Gemert, Anne Bos, Yvonne Leenen sloot later aan.

Na een constructief gesprek hebben we de volgende conclusies getrokken en afspraken gemaakt:

- Standpunt van de vakverenigingen (VONKC, BDD, NBDO) is helder.

- Alle partijen vinden het masterniveau noodzakelijk voor docenten die in de tweede fase lesgeven.

- Opleiders vinden het een verantwoordelijkheid van de schoolleiders, de vakverenigingen vinden de civielrechtelijk consequentie van BaMa structuur noodzakelijk.

- Opleiders willen een verdergaande flexibilisering van de masters bewerkstelligen, zodat studenten bij verschillende masters modules kunnen volgen (bij educatie en uitvoerende masters). Wij hebben aangegeven dat dit een goed idee lijkt als er in ieder geval voldoende modules aangeboden worden waarin pedagogiek en didactiek verder worden verdiept en er uiteindelijk een eerstegraads bevoegdheid aan gekoppeld wordt.

- Het koppelen van praktijk en theorie in de bovenbouw vraagt een verdieping die voor een aantal vakken nog ontwikkeld moet worden (met name dans, theater). Hierover waren wij het eens.

- Er wordt op korte termijn een vervolgspraak gemaakt met een commissie van het KVDO en de BaMa-commissie om over deze inhoudelijke punten verder te praten.

### **23 november: Validatie-bijeenkomst opleidingsprofielen**

Dit overleg is een eerste stap in de validering van de opleidingsprofielen. De dialoog met de het werkveld (vakverenigingen), de schoolleiders en opleidingen wordt nu gestart. In het voorjaar van 2018 moeten de profielen gevalideerd zijn. Namens de vakverenigingen waren aanwezig: Yvonne Lebbink, Yvonne Leenen en Anne Bos (VONKC), Jan van Gemert (BDD). Verder aanwezig: LKCA, Masters Kunsteducatie, SLO, SAC KUO, schoolleiders, 10 voor de

leraar.

### **Kern van de discussie n.a.v. de profielen:**

- Veel waardering voor het feit dat de vier profielen (beeldend, theater, dans en muziek) nu zijn samengevoegd tot één profiel met een aantal specifieke vakkenmerken.
- De competentiesets zijn veelomvattend, volgens de aanwezigen niet haalbaar in vier jaar. Met name het feit dat deze docenten worden opgeleid voor alle doelgroepen (van voorschools tot en met 6-VWO en buitenschools) en bekwaam moeten zijn in praktijk en theorie (KUA) maakt het onmogelijk.
- De eindtermen van het reguliere onderwijs zijn niet herkenbaar, geeft wat dat betreft onvoldoende houvast voor bv. Schoolleiders.
- Opleidingen moeten aangeven hoe zij dit niveau denken te gaan bereiken.
- BaMa-structuur is noodzakelijk voor duidelijkheid naar het veld en garantie voor niveau (aangegeven door de vakverenigingen).

### **Februari 2018: Inhoudelijke reactie van de BaMa-commissie op de concept opleidingsprofielen**

De commissie heeft een inhoudelijke reactie op de concept opleidingsprofielen geschreven. Het standpunt van VONKC is hieraan toegevoegd. Deze reactie is verstuurd aan het KDVO.

### **Reactie van het KDVO**

Het KDVO vond de toon en de manier waarop wij stelling nemen in dit stuk niet in lijn liggen met de constructieve manier waarop wij met elkaar in gesprek waren. Zij kreeg het gevoel dat de loopgraven weer werden ingenomen. Even leek het alsof verder overleg niet meer mogelijk was. Uiteindelijk was er weer ruimte om verder te praten.

### **15 februari 2018: Vooroverleg met afvaardiging van KDVO.**

Aanwezig waren de BaMa-commissieleden Yvonne Leenen, Jan van Gemert, Vincent Harry en Anne Bos, het KDVO met vertegenwoordigers van de opleidingen docent dans, docent beeldende vakken, docent theater, docent muziek en de masters. Leo Molendijk was aanwezig namens het Sac KUO. Het doel van dit overleg was verdere verkenning van de standpunten. De BaMa-commissie heeft het standpunt toegelicht. Het KDVO is het eens met het feit dat een master noodzakelijk is voor het werk in de bovenbouw van het VO. Ook dat er andere masters ontwikkeld moeten worden die meer aansluiten bij het binnenschools werkveld. In Rotterdam wordt er op dit moment gewerkt aan zo'n master (muziek). Het KDVO gaf verder aan dat zij met ons willen kijken naar de toekomst, naar andere manieren om hetzelfde te bereiken. Wat zij uiteindelijk willen, zijn masters voor veel meer gebieden, bijvoorbeeld VMBO. Zij zien de BaMa-structuur, waarin het alleen gaat om de bovenbouw van het VO als een stap terug. Er is op meerdere terreinen meesterschap nodig. Er zouden geluiden zijn van andere leergebieden dat de huidige BaMa-structuur ook voor hen niet meer voldoet. Het overleg verliep in een prettige constructieve sfeer. Men zat nog wel met onze reactie op de opleidingsprofielen. Er is afgesproken dat de beide voorzitters hier nog verder met elkaar over zouden spreken.

### **2 maart 2018: Overleg tussen de voorzitter van het KDVO (Herma Tuunter), de ambtelijk secretaris van het KDVO (Fons Schneijderberg) en de waarnemend voorzitter van VONKC (Anne Bos)**

Dit overleg is n.a.v. onze reactie op de opleidingsprofielen. Fons gaf aan dat er een aantal zaken in staan die niet kloppen met het beeld dat hij heeft van de afgelopen jaren. Daarnaast was deze reactie geschreven op de eerste concept opleidingsprofielen. Inmiddels is er een tweede versie, n.a.v. de bespreking in november. Het VONKC-stuk moet hier nog op aangepast worden. Omdat de validatie bijeenkomst op 7 maart gepland stond, was dit niet meer voor die tijd te realiseren. Toegezegd is dat het aangepaste VONKC-stuk meegenomen gaat worden in de verdere discussie, ook na 7 maart.

## **7 maart 2018: Validatiebijeenkomst**

De opleidingsprofielen zijn gevalideerd en er is een agenda opgesteld voor het vervolg overleg. De noodzaak voor een master in de bovenbouw van het VO is één van die punten. De BaMa-commissie heeft gereageerd op het verslag en de bijeenkomst. De bijeenkomst is wat ons betreft niet zorgvuldig en juist verlopen. In onze reactie geven wij aan op welke punten wij rectificatie vragen.

Er moet ook worden vastgesteld dat een deel van de aanwezigen het standpunt van de vakverenigingen niet volledig ondersteunden. Wel het feit dat de master nodig is, maar niet in de oude structuur.

---

## **Reactie van het VONKC-bestuur op het verslag van 7 maart**

Geachte collega's, KVDO-leden,

Wij hebben het verslag van de bijeenkomst van 7 maart 2018 ontvangen en willen hierbij reageren op dit verslag en op de gang van zaken op die dag. Daarnaast willen wij graag ons standpunt inzake de gradering nogmaals inbrengen als input voor het vervolgoverleg.

### **Verslag**

Allereerst verbaast het ons dat in het verslag geen melding wordt gemaakt van de aanwezigen op deze zo belangrijke valideringsbijeenkomst, noch van de organisaties die zij vertegenwoordigen. Wij willen nadrukkelijk vermeld zien dat VONKC op deze bijeenkomst was vertegenwoordigd door Anne Bos, Yvonne Lebbink, Yvonne Leenen en Elmar Caspers. Yvonne Leenen heeft aangegeven dat voor VONKC het vastleggen van de gradering conform de andere lerarenopleidingen voor VONKC een voorwaarde is en dat VONKC anders niet kan instemmen. Gezien de verdere discussie en besluitvorming op die bijeenkomst moet dan ook worden geconcludeerd dat VONKC niet akkoord gaat met de validering van de beroepsprofielen. Uw verslag is op dit punt onjuist en behoeft een revisie.

### **Procedure**

Tijdens de bijeenkomst op 7 maart zijn veel onderwerpen besproken. Naar aanleiding van deze bespreking is een inventarisatie gemaakt van de punten die aandacht vragen. De bespreking en inventarisatie zou die dag in twee rondes gebeuren. Daar hadden onze vertegenwoordigers zich op ingesteld. De tweede ronde werd tot onze verbazing door de dagvoorzitter ter plekke aangepast in het schrijven van een ansichtkaart aan het KVDO waarbij de aanwezigen werd gestimuleerd er een positieve boodschap op te vermelden. Later bleek dat met deze positieve toonzetting, waartoe de aanwezigen uitdrukkelijk waren verzocht door de dagvoorzitter, de opleidingsprofielen zouden zijn gevalideerd. Wij werden overvallen door deze aanpassing en hebben hierdoor het gevoel dat er te snel over een aantal belangrijke items heen is gestapt en er overhaast en onzorgvuldig naar een validatie werd bewogen, zo niet op een oneigenlijke manier werd afgedwongen. In elk geval een diffuus besluitvormingsproces bij zo'n belangrijk onderwerp.

Verder is het zo dat tijdens de valideringsbijeenkomst het door ons behartigde BaMaprobleem door het buitenschoolse gebied als een minor issue is weggezet. Het is echter een major issue voor iedereen die in het VO en MBO gaat lesgeven, zo hebben wij meteen in de eerste gespreksronde duidelijk aangegeven (genoteerd op de flappen).

(Het zou op een andere manier ook van groot belang moeten zijn voor het buitenschoolse gebied, waarvoor docenten via de nieuwe opleidingsprofielen in een beperkte tijd veel te breed worden opgeleid.)

Bij een valideringsbijeenkomst zou het zo moeten zijn dat de verschillende gremia instemming kunnen verlenen of niet. Als er dan al ruimte is voor discussie, dan graag van tevoren helder inzicht bieden wie namens welke achterban spreekt om zo de argumenten de juiste waarde te kunnen toekennen.

Graag willen wij ook over dit punt in overleg met jullie. Wij achten de gevolgde procedure

niet zorgvuldig genoeg om de conclusie te rechtvaardigen van een (notabene ‘brede’ ) instemming op 7 maart met de voorgestelde opleidingsprofielen. Wij vragen om twee correcties:

- Rectificatie: tenietdoening van de conclusie dat er instemming is verleend aan de validatie van de opleidingsprofielen;
- Bij een opnieuw uit te schrijven valideringsbijeenkomst de procedure vooraf zorgvuldiger en transparanter beschrijven en laten accorderen door de betrokkenen.

### **Gradering**

De beroepsverenigingen VONKC, BDD en NBDO Dansbelang hebben tijdens deze bijeenkomst bij monde van met name Yvonne Leenen op meerdere momenten aangegeven dat de gradering van de kunstdocenten essentieel is voor onze instemming. Op de meeste flappen die tijdens die dag zijn gemaakt zie je dit onderwerp ook terugkomen. Alle vertegenwoordigers van deze beroepsverenigingen hebben hieraan bijgedragen. In al zijn nuances een breed gedragen punt op deze middag. Het meesterschap in ons vakgebied is toe aan een herijking en het is van belang dat veel meer kunstdocenten verplicht zijn een master te volgen voordat zij in het eerstegraads gebied mogen lesgeven. De gradering in het VO is een belangrijke stimulans voor de kwaliteit van het onderwijs. Ook voor de kunstvakken is een dergelijke prikkel noodzakelijk voor de nodige verbetering van kwaliteit en positionering van de kunstvakken in het VO.

Het punt van de gradering staat nu op de agenda van het vervolgoverleg. Tijdens de vergadering hebben wij geprobeerd een duidelijke agenda en richting voor dit overleg te laten vaststellen. Voor zover we daarvoor de ruimte kregen zijn onze voorstellen daartoe uiteindelijk niet overgenomen. Dat betreuren wij. Wij zijn bezorgd hoe het vervolgoverleg verder vorm zal krijgen.

Wij brengen het standpunt van de beroepsverenigingen VONKC, BDD en Dansbelang nogmaals onder jullie aandacht. Vóór de bijeenkomst van 7 maart 2018 hebben wij een reactie gestuurd aan het KVDO op de beroepsprofielen. Deze reactie was geschreven n.a.v. het eerste concept. Omdat de profielen daarna zijn aangepast en er volgens het KVDO nog onjuistheden in het document stonden, is dit document formeel niet meegenomen in de discussie op 7 maart.

Aangezien uw berichtgeving over de validering van de profielen onjuist en onterecht is, willen wij dat in het vervolgoverleg dit document opnieuw inbrengen, nu in aangepaste vorm en toegesneden op de tweede versie van de opleidingsprofielen. Het geeft ons standpunt weer, geeft aan waar het vandaan komt en op welke onderdelen van de profielen dit ingrijpt. Het is zeker niet bedoeld om terug te vallen in ‘de loopgraven’ zoals door (een) enkele gesprekspartner(s) van het KVDO is gesuggereerd. Een dergelijke suggestie negeert de open en inhoudelijke wijze waarop wij in de aanloop tot de valideringsbijeenkomst op 7 maart en daarna met het KVDO hebben gecommuniceerd.

Zoals eerder aangegeven willen VONKC, BDD en Dansbelang met jullie in overleg over de noodzakelijke herijking van het graderingssysteem. De huidige vierjarige VBB blijft een veel te kort opleidingstraject om hbo-studenten het recht te geven tot lesgeven op eerstegraads niveau, waar een universitaire docentenopleiding vijf jaar voor nodig heeft.

Wij zien uit naar een open, inhoudelijke en verdiepende discussie en een transparante besluitvorming die leidt tot de noodzakelijke kwaliteitsverbetering en positionering van de kunstvakken in het onderwijs.

Met vriendelijke groet,

Anne Bos  
waarnemend voorzitter VONKC